

**INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU
UN KOHĒZIJAS FONDA INVESTĪCIJU IEVIEŠANAS STATUSU
2016.GADA APRĪLĪ¹**

1. Atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 10.marta sēdes protokola Nr.14 27.§ 11.punktam Finanšu ministrijai ir uzdots, sākot ar 2015.gada maiju reizi mēnesī (līdz nākamā mēneša beigām) iesniegt Ministru kabinetā bez saskaņošanas ar citām iestādēm operatīvo informāciju par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fondu (turpmāk – ES fondi) ieviešanas plānu izpildi (turpmāk – ikmēneša ziņojums Ministru kabinetam), tai skaitā informāciju atbildīgo iestāžu dalījumā par noteiktiem finanšu mērķiem un citiem priekšnosacījumiem un uzdevumiem. Attiecīgi Finanšu ministrija sniedz pieejamo operatīvo informāciju par ES fondu 2007.–2013.gada plānošanas periodu un 2014.–2020.gada plānošanas periodu.

2. **2007.–2013.gada plānošanas perioda ietvaros:**

2.1. Plānošanas perioda projektu ieviešanas un maksājumu posms ir noslēdzies. Aktuālākie maksājumu dati liecina, ka kopā plānošanas periodā Latvijai būs izdevies sekmīgi izmantot ES fondu finansējumu 100% apmērā, attiecīgi atmaksās no Eiropas Komisijas (turpmāk - EK) saņemot 4,53 mljrd. *euro*. Papildus iestādēm joprojām ir uzraugāmi atsevišķi projekti, kuriem mērķu sasniegšanas termiņš ir ticis pagarināts (kopā 22 projekti, kuru ES fondu līdzfinansējums pēc prioritātes likmju piemērošanas veido 0,28 mljrd. *euro*), kas negatīvu scenāriju iestāšanās gadījumā varētu radīt tiešu efektu uz ES fondu finansējuma pilnīgu izmantošanu. Tomēr pašlaik faktiski scenārijs ar visu minēto projektu neveiksmi ir uzskatāms kā maz ticams. Šobrīd notiek programmu noslēguma dokumentācijas, kas attiecīgi jāaskaņo Uzraudzības komitejā un jāiesniedz EK līdz 2017.gada 31.martam, izstrāde, t.sk. izdevumus pamatojošās informācijas atbilstības pārbaudes.

2.2. Darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” 2.2.prioritātes “Finanšu resursu pieejamība” **finanšu vadības instrumentos** vēl līdz 2016.gada 31.oktobrim riska kapitāla un mezanīna aizdevumu programmās ir pieejams finansējums un iespējams sniegt atbalstu komersantiem kopā 15,9 milj. *euro* (progress 2,6 milj. *euro*, salīdzinot ar iepriekšējo periodu). Lai gan finansējuma izmantošanas temps ir mērens, prognozēts, finansējums tiks izlietots pilnā apmērā. Kamēr ES fondu 2014.-2020.gadu plānošanas periodā vēl tiek izstrādāti šāda veida atbalsta instrumenti, tad šobrīd pieejamais ES fondu 2007.-2013. gadu plānošanas perioda finansējums mazina risku finanšu pieejamībai un finansējuma “pārrāvumam” starp periodiem. Vairāk informācijas par finanšu instrumentiem pieejama ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv/finansu-instrumentu-ieviesanas-statuss>, kā arī AS “Attīstības finanšu institūcijas Altum” (turpmāk – Altum) tīmekļa vietnē <http://www.lga.lv/index.php>.

¹ Ziņojumā tiek sniegta uz tā sagatavošanas brīdi aktuālākā informācija, kas pieejama ES fondu vadības informācijas sistēmā vai atsevišķos gadījumos cita veida apkopojumos atšķirīgos atskaites datumos, kas ziņojumā tiek norādīti.

Tabula 1. Finanšu instrumentu investīciju progress uz 2016.gada 1.martu, ES fondu finansējums, euro, progress pret datiem uz 2016.gada 1.februāri, %.

Finanšu instrumenti	Pieejamais finansējums (ieskaitot uzkrātos % no brīvo līdzekļu ieguldīšanas, nav iekļautas vadības izmaksas) ²	Faktiskā izpilde uz 2016.gada 1.martu	Atlikušie maksājumi no pamatpiešķiruma	Atlikušie maksājumi no pamatpiešķiruma un % ieņēmumiem	Atlikušās uzkrātās atmaksas ³	Aktivitātes ieviešanas beigu datums
2.2.1.1.aktivitāte "Ieguldījumu fonds investīcijām, paaugstināta riska aizdevumos, riska kapitāla fondos un cita veida finanšu instrumentos".	64 832 675	48 937 260 (+ 1,7%)	11 603 993	15 895 415	2 669 533	31.10.2016.
2.2.1.4.1.apakšaktivitāte "Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai"	56 754 877	56 954 642 (+ 0,3%)	-	-	20 160 019	Noslēgusies
2.2.1.4.2.apakšaktivitāte "Mezanīna aizdevumi un nodrošinājuma garantijas saimnieciskās darbības veicēju konkurētspējas uzlabošanai"	17 735 891	17 863 449 (+ 2,0%)	-	-	1 343 846	31.10.2016.
Kopā:	139 323 444	123 755 351	11 603 993	15 895 415	24 173 398	

3. 2014.–2020.gada plānošanas periods:

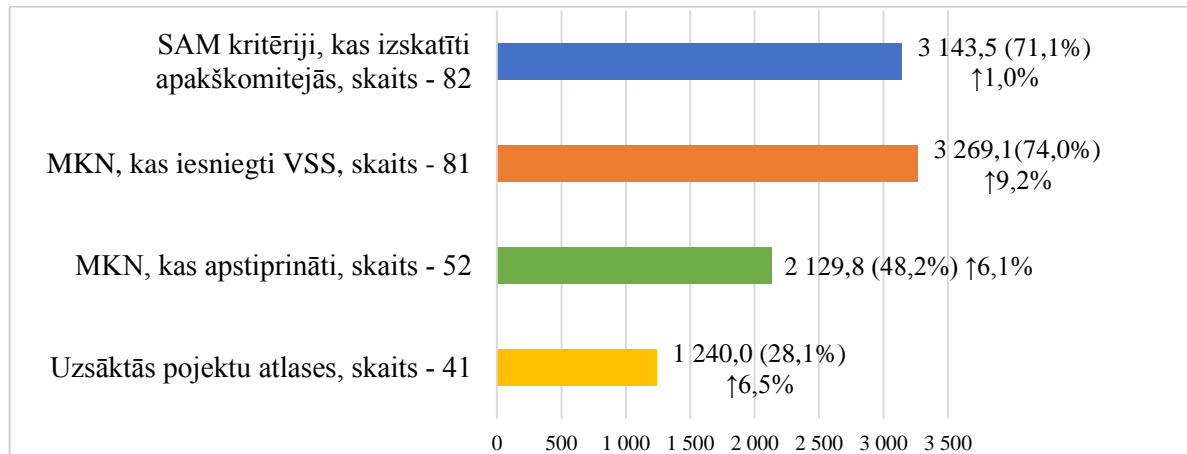
3.1. Informācija par Ministru kabineta (turpmāk - MK) saskaņotā investīciju ieviešanas laika grafika⁴ izpildes statusu uz 2016.gada 15.aprīli pieejama šī ziņojuma 1.pielikumā (turpmāk – 1.pielikums), sakārtojot loģiskā secībā, sākot ar apstiprinātajiem MK noteikumiem (galvenais priekšnosacījums investīciju uzsākšanai), turpinot ar kavējumiem (MK noteikumu apstiprināšanai, MK noteikumu izsludināšanai Valsts sekretāru sanāksmēs (turpmāk-VSS), kā arī projektu iesniegumu atlases kritēriju iesniegšanai apakškomitejā) un noslēdzot ar specifiskajiem atbalsta mērķiem (turpmāk – SAM)/pasākumiem, kuriem MK noteikumu apstiprināšanas termiņš vēl nav pienācis. Šī ziņojuma grafikā Nr.1 atspoguļots investīciju uzsākšanas statuss līdz 2016.gada 15.aprīlim.

² Dati par uzkrātajiem % no brīvo līdzekļu ieguldīšanas un atmaksām uz 2016.gada 1.janvāri

³ Atmaksu atlikumu paredzēts izmantot ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda finanšu instrumentu finansēšanai.

⁴ Skatīt informatīvā ziņojuma par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim 6.pielikumu: <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>

Grafiks Nr. 1 "ES fondu investīciju uzsākšanas statuss līdz 2016.gada 15.aprīlim milj. euro, % no ES fondu finansējuma, progress pret datiem uz 2016.gada 15. martu."

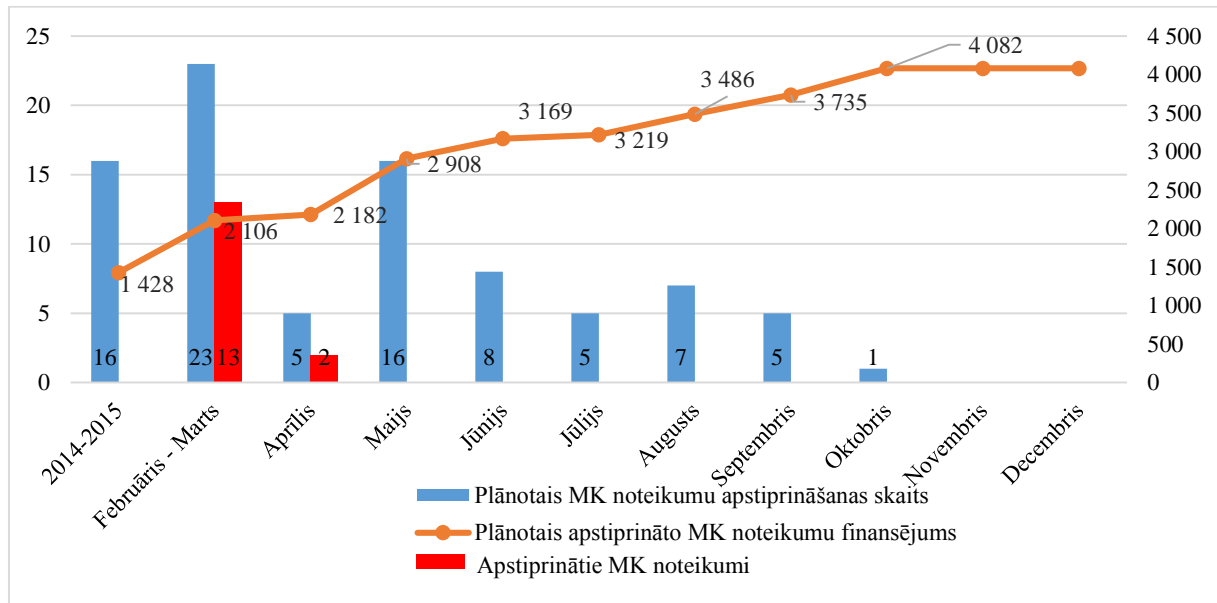

3.2. Kopš šī gada marta līdz aprīļa vidum apstiprināti 12 MK noteikumi ar kopējo Kohēzijas politikas finansējumu 446,3 milj. *euro* un izsludinātas 11 projektu iesniegumu atlases ar kopējo Kohēzijas politikas finansējumu 561,2 milj. *euro*. Atbilstoši aktualizētajam laika grafikam līdz 2016.gada aprīļa vidum:

- **8 SAM/pasākumiem kavējas MK noteikumu izsludināšana VSS** (50% no martā plānotā skaita, bet **kumulatīvi finanšu ietekmes ziņā novirze no plāna ir tikai 8,1%**);
- **8 SAM/pasākumiem kavējas MK noteikumu apstiprināšana**, kas ir būtiskākais priekšnosacījums investīciju uzsākšanai (34% no martā plānotā skaita, 10% no plānotā finansējuma, bet **kumulatīvi finanšu ietekmes ziņā novirze no plāna ir tikai 2,5%**).

Jāsecina, ka kopumā kavēto termiņu skaits, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi ir pieaudzis, tomēr būtiska nobīde (vairāk par mēnesi) no plānotā grafika ir tikai dažos gadījumos. Būtiski un savā ziņā pozitīvi, ka ministrijām prioritāte ir bijusi un **ir izdevies kopumā izpildīt finansiāli ietekmīgāko investīciju uzsākšanas uzdevumus**. Projektu iesniegumu atlases kopumā šobrīd norit atbilstoši plānotajam, bez būtiskām novirzēm. Šī ziņojuma grafikā Nr.2 atspoguļots 2016.gada MK noteikumu apstiprināšanas plāns un faktiskā izpilde līdz šī gada aprīļa vidum.

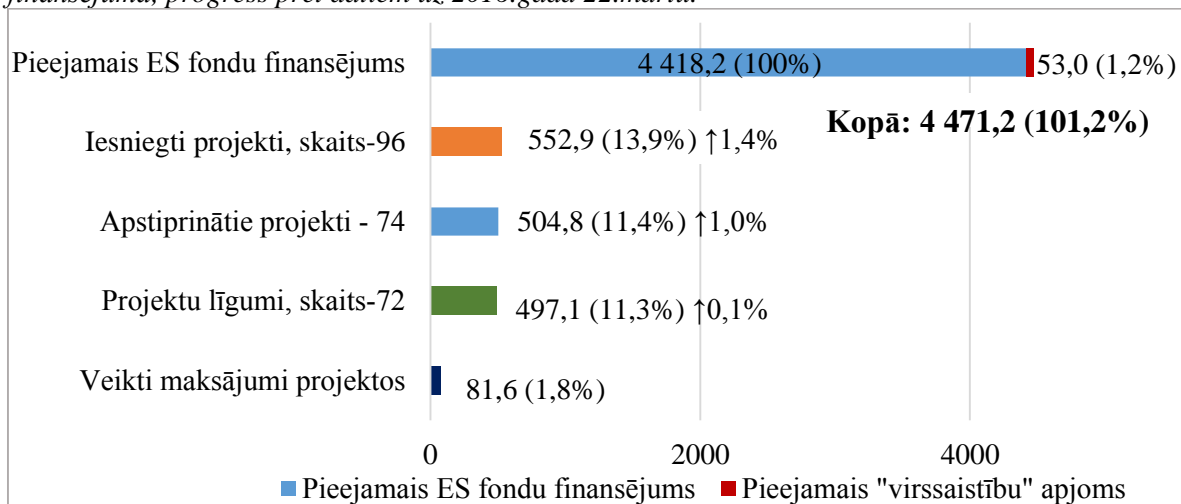
Grafiks Nr.2 "ES fondu investīciju uzsākšanas gatavība – Ministru kabineta noteikumi 2016.gads." (faktiskie dati uz 2016.gada 15.aprīli. mljrd. euro)

3.3. 17 SAM/pasākumiem MK noteikumu saskaņošanas laiks VSS jau pārsniedz 2 mēnešus. Vienlaikus, vairākiem no šiem SAM/pasākumiem vēl nav pienācis laika grafikā plānotais termiņš MK noteikumu apstiprināšanai, tāpēc tie nebūtu vērtējami kā kavēti. Tomēr, ņemot vērā Ministru prezidenta šā gada rezolūcijā Nr. 1.1.1/10 noteikto, tiem jau šobrīd tiks pievērsta pastiprināta uzmanība. *Informācija par SAM/pasākumiem, kuru īstenošanas MK noteikumi netika apstiprināti 2016.gada martā atbilstoši plānotajam laika grafikam, kā arī tiem SAM/pasākumiem, kuru saskaņošana ilgst vairāk kā 2 mēnešus pēc izsludināšanas Valsts sekretāru sanāksmē, iekļauta šī pārskata 2. pielikumā "Informācija par specifiskā atbalsta mērķiem/pasākumiem, kuru īstenošanas MK noteikumu apstiprināšana tiek kavēta".*

3.4. Finanšu ministrija, izvērtējot aktuālo laika grafika investīciju progresu un līdzšinējos kavējumus, šī gada 7.aprīlī nosūtīja vēstules tām atbildīgajām ministrijām, kuru pārziņā esošiem SAM/pasākumiem konstatēti kavējumi, vēršot uzmanību uz aktuālajiem kavējumiem un riskiem SAM ieviešanā. Investīciju progress atspoguļots šī ziņojuma grafikā Nr.3, bet plašāka kopsavilkuma informācija par apstiprinātajiem projektiem un noslēgtajiem līgumiem, kā arī veiktajiem maksājumiem pieejama ES fondu tīmekļa vietnē http://www.esfondi.lv/14-20_finansu-progress. Savukārt, ar līdz šim uzsāktajām projektu iesniegumu atlasēm var iepazīties Centrālās finanšu un līgumu aģentūras tīmekļa vietnē <http://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/izsludinat-atlases>).

Grafiks Nr. 3 "ES fondu investīciju ieviešana līdz 2016.gada 1. aprīlim., milj. euro, % no ES fondu finansējuma, progress pret datiem uz 2016.gada 22.martu."

3.5. ES fondu līdzfinansējuma maksājumu plāns⁵ 2016.gadā līdz 1.martam izpildīts par 80,8% (44,5 milj. euro) no plāna⁶, bet gada plāns (314,9 milj. euro) izpildīts 14,1% apmērā. Plāna neizpilde par 11,0 milj. euro radusies galvenokārt (1) valsts autoceļu pārbūves projektos (4,6 milj. euro) - martā plānotie maksājuma pieprasījumi iesniegti aprīļa sākumā; (2) jauniešu nodarbinātības veicināšanas projektos (3,6 milj. euro) – maksājumu pieprasījumi iesniegti, bet nepieciešams ilgāks laiks informācijas precizēšanai, pārliecības gūšanai par atbilstoši veiktiem izdevumiem – plānota izpilde aprīlī. Skatīt šī ziņojuma tabulu Nr.2.

Tabula 2. 2014.-2020.gadu plānošanas periods: ES fondu līdzfinansējuma maksājumu plāna izpilde līdz 2016.gada 1.aprīlim, euro.

Prioritārais virziens	Plāns 01.01.2016. - 01.04.2016.	Faktiskā izpilde 01.01.2016. - 01.04.2016.	Līdz 01.04.2016.		Iepriekšējā mēnesī	
			Izpilde, %	Neizpilde (-) /pārpilde(+)	Izpilde, %	Neizpilde (-) /pārpilde(+)
4. Pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisijas līmeni visās nozarēs	361 751	0	0,0	-361 751	-	-
5.Vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte	785 970	785 970	100,0	0	100,0	0
6.Ilgspējīga transporta sistēma	36 298 334	31 695 551	87,3 ↓	-4 602 784	148,8	+10 397 216
7.Nodarbinātība un darbaspēka mobilitāte	16 425 726	11 813 634	71,9 ↓	-4 612 093	101,6	+189 127
8.Izglītība, prasmes un mūžizglītība	63 218	109 640	173,4 ↑	+46 422	100,0	+1
9.Sociālā iekļaušana un nabadzības apkarošana	1 124 122	58 141	5,2 ↓	-1 065 981	20,2	-228 843
Kopā:	55 059 122	44 462 935	80,8 ↓	-10 596 187	130,4	+10 357 501

⁵ Skatīt informatīvā ziņojuma par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu līdz 2015.gada 31.decembrim 5.pielikumu: <http://www.esfondi.lv/ziņojumi-Ministru-kabinetam>

⁶ Papildus informācija par valsts budžeta izlietojumu ES fondu programmās pieejama <http://www.esfondi.lv/es-fondu-valsts-budzeta-izpilde>.

Saskaņā ar plānoto investīciju ieviešanas laika grafiku maksājumu salīdzinoši lielākais apjoms paredzams 2016.gadā otrajā pusē⁷.

Investīciju gaitas un finanšu plūsmu prognozes liecina, ka Latvija var izpildīt Eiropas Komisijas noteiktos maksājumu mērķus (sarkanās līnijas), lai neiestātos ES finansējuma zaudēšana, pie nosacījuma, ka atbilstoši un proaktīvi tiek vadīti konstatētie investīciju uzsākšanas kavējumu un citi riski.

Pielikumā:

1. Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda specifisko atbalsta mērķu ieviešanas laika grafiks (statuss uz 15.04.2016) uz 9 lpp.
2. 2016.gada kavējumi specifisko atbalsta mērķu/pasākumu laika grafikā uz 2 lpp.

Finanšu ministre

D.Reizniece-Ozola

22.04.2016 09:36

1479

Juta Švarca

Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu uzraudzības departamenta

Uzņēmējdarbības un inovāciju uzraudzības nodaļas vecākā referente

Tālr. 67095873, fakss 67095697

Juta.Svarca@fm.gov.lv

⁷ Plašāka informācija par maksājumu plāniem 2016.gadā pieejama: <http://www.esfondi.lv/es-fondu-finansu-merku-izpilde-1>